

Ankara Üniversitesi
Güzel Sanatlar Fakültesi

*Köylü El Sanatları
Koleksiyonu
Katalogu*

Ankara 2018

Hazırlayanlar

Dr. Ayşem YANAR

Dr. Ceren KARADENİZ

Bu katalog;

Türkiye Cumhuriyeti Ankara Üniversitesi Rektörlüğü Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından desteklenen 17H0647001 kodlu projenin çıktılarından biridir.

ÖNSÖZ

Yüksek Ziraat Enstitüsünün (YZE) temeli 1928 yılında atılmasına rağmen Enstitü kuruluş hazırlıkları ve eğitim binası temininden sonra 30 Ekim 1933 tarihinde öğretime başlamıştır. Enstitü; Tabii ilimler, Ziraat, Baytar ve Ziraat Sanatları altında dört fakülteden oluşmuştur. Ziraat Sanatları Fakültesi asli şube olarak üç enstitüden oluşmuştur. Bu enstitüler sırasıyla “Ziraat Sanatları Enstitüsü”, “Zirai Makineler Enstitüsü” ve “Köylü El İşleri Enstitüsü”dür. Enstitü daha sonra “Nebati Lif ve Boyar Maddeleri Araştırma ve Köy Sanatları Enstitüsü” adını alarak hizmetlerini sürdürmüştür.

Geçmiş 1930'lara dayanan YZE'nin, sadece akademik birikim ve donanım ile değil aynı zamanda etnografik eserlerin de kuşaklararası aktarımıyla bugünkü oluşumu gerçekleştirmiştir. Türkiye'nin farklı bölgelerinden toplanmış bu etnografik eserlerin 41 tanesi dokuma ve örme olup üzerlerinde YZE plakası bulunmaktadır. (Bunlar, proje kapsamında YZE plakalı eser olarak sınıflandırılmıştır). Etnografik eserlerin 98 tanesi YZE dönemine aittir ancak üzerlerinde plaka bulunmamaktadır (Bunlar, proje kapsamında A grubu eser olarak sınıflandırılmıştır). Bu eserler dışında YZE ile ilişkili olmayan 126 tane Karadeniz Bölgesi dokuması bulunmaktadır (Bunlar, proje kapsamında B grubu eser olarak sınıflandırılmıştır).

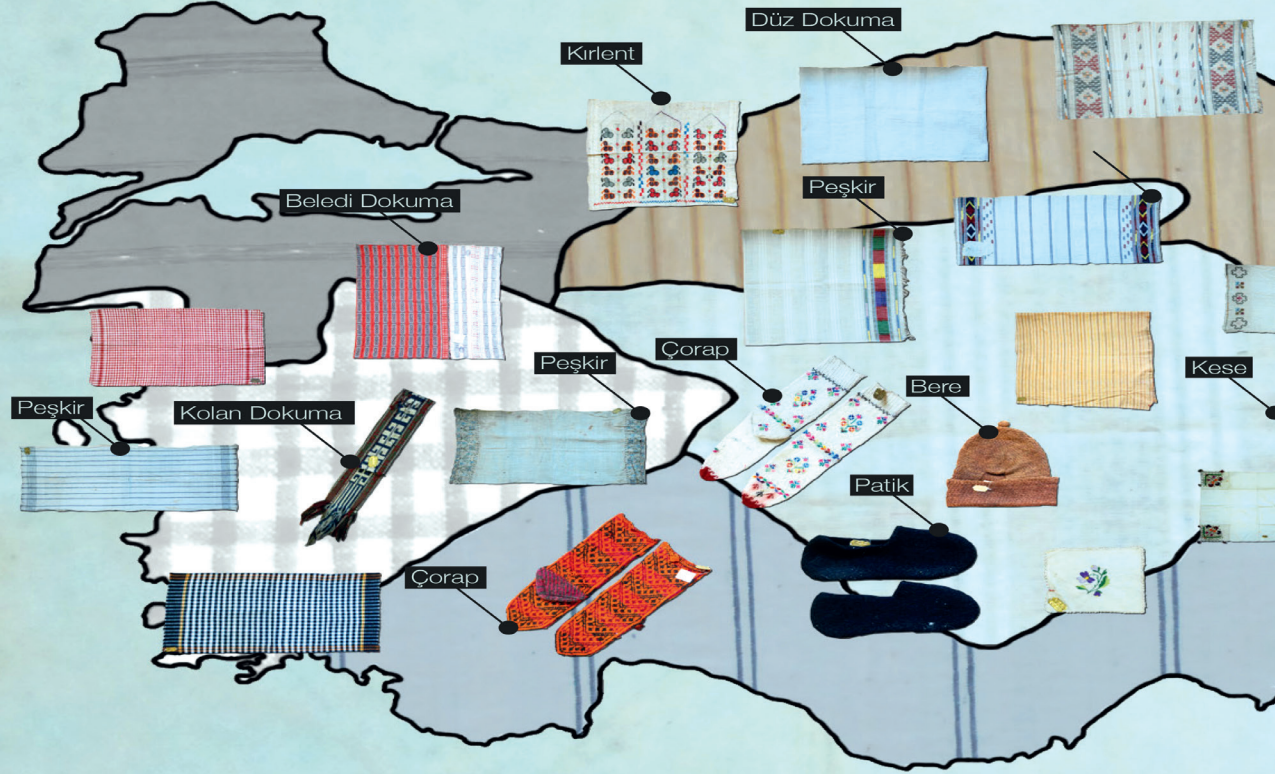
Bu proje, YZE'nin kurumsal tarihi de göz önünde bulundurularak bu eserlerin somut ve somut olmayan kültürel miras bağlamında değerlendirilebilmesi ve yakın gelecekte bir müze bünyesinde toplanması amacıyla “Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Köylü El Sanatları Koleksiyonunun Oluşturulması” başlığıyla yürütülmüştür. Proje kapsamında koleksiyonun envanterini oluşturmak, fotoğraf ile belgelemek, belgelenen eserlerin katalog haline getirilmesi ve dijital platformda yayınlanması amaçlanmıştır. Koleksiyonun YZE plakalı eser grubu Ziraat Fakültesi tarafından düzenlenen Yüksek Ziraat Enstitüsü Yıl Dönümü etkinlikleri kapsamında 1-30 Kasım 2017 tarihleri arasında Ankara Üniversitesi Ziraat Müzesi'nde sergilenmiştir. Serginin düzenlenmesinde emeği geçen Prof. Dr. Zeynep Erdoğan'a, Yard. Doç. Dr. Feryal Söylemezoğlu'na, Dr. Ceren Karadeniz'e ve Öğr. Gör. Elif Saraç'a teşekkürlerimi sunarım.

Bu katalog, YZE plakalı eser grubu içinden seçilen 16, A grubu 19 ve B grubu 14 eserden oluşmaktadır. Kataloğun oluşturulma sürecinde aktif olarak rol alan Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım Bölümü Lisans öğrencileri H.Sümeysra Demir, Rabia Gümüş, Zahide İnan ve Beyza Nur Tören'e katkılarından dolayı teşekkürlerimi sunarım.

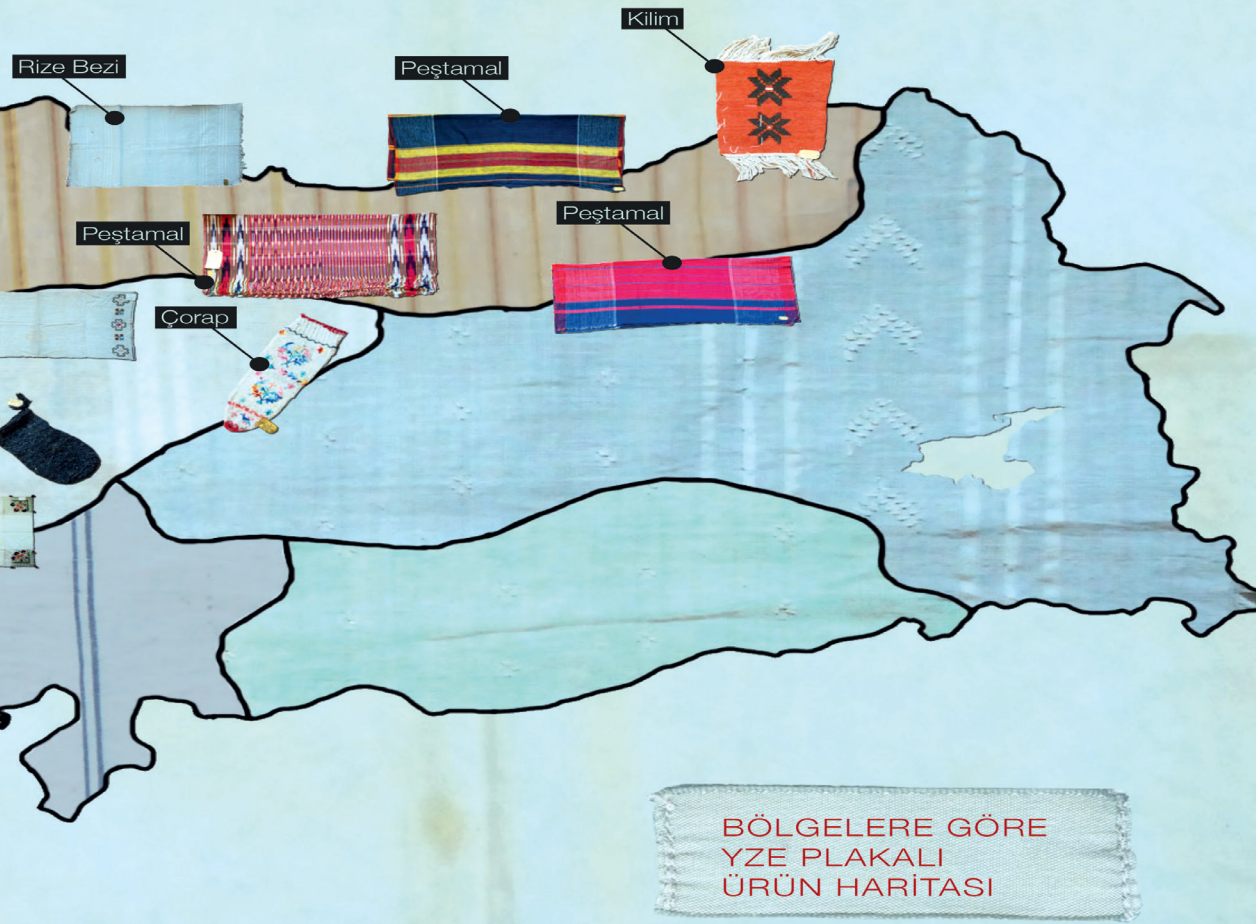
Dr. Ayşem YANAR
Proje Yürütücüsü

Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım Bölümü

Peştamal	Kirlent	Düz Dokuma	Beledi Dokuma	Rize Bezi	Peşkir
Bele bağlanan ve vücudun belden aşağı kısmını örten bez, futa, fita.	İşlemeli veya işlemesiz olarak yatak üzerine konulan yastık.	İki veya daha çok iplik grubunun çeşitli şekillerde birbiri arasından geçerek meydana getirdikleri ürüne, dokuma "tekstil" adı verilir.	Eni genelde 60 cm uzunluğunda olan, döşemelik yorgan ve döşek yüzü olarak da kullanılan Belediye dokuması en eski pamuklu dokumalardan biridir.	Feretiko adıyla da bilinen kenevir ipliğinden yapılan dokunma.	Pamuk ipliğinden dokunmuş ince havlu.

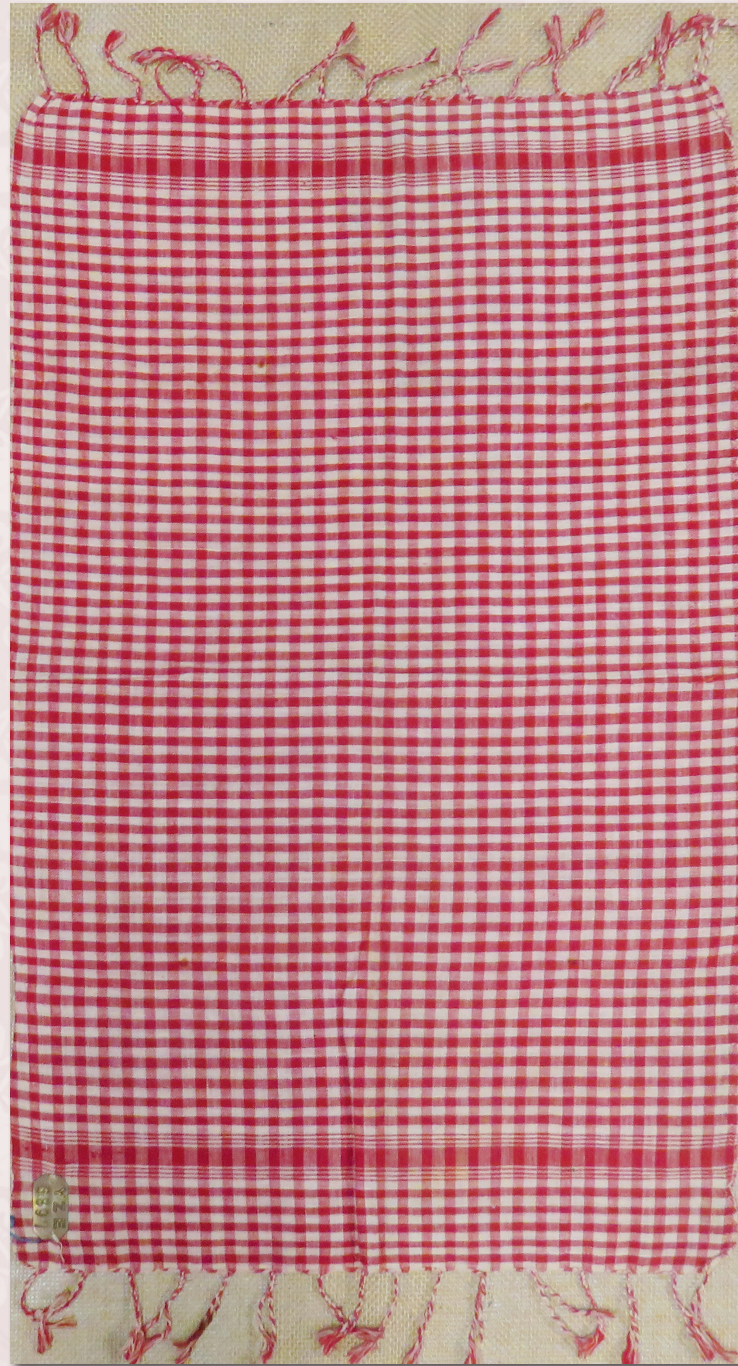

Kilim	Kese	Çorap	Bere	Kolan Dokuma	Patık
Döşeme, divan gibi yerlere serilen, genellikle desenli, havsız, kalın, kıl ya da yün dokuma.	Cepte taşınan, içine para, tütün vb. konulan, kumaştan veya örgüden küçük torba.	Pamuk, yün ipliklerden örülen, ayağa giyilen giyecek.	Yuvarlak, yassı ve sipersiz başlık.	Enleri dar, boyları oldukça uzun olan şerit halindeki çözümlü dokuma.	İple örülerek yapılan ayakkabı biçimindeki çorap.

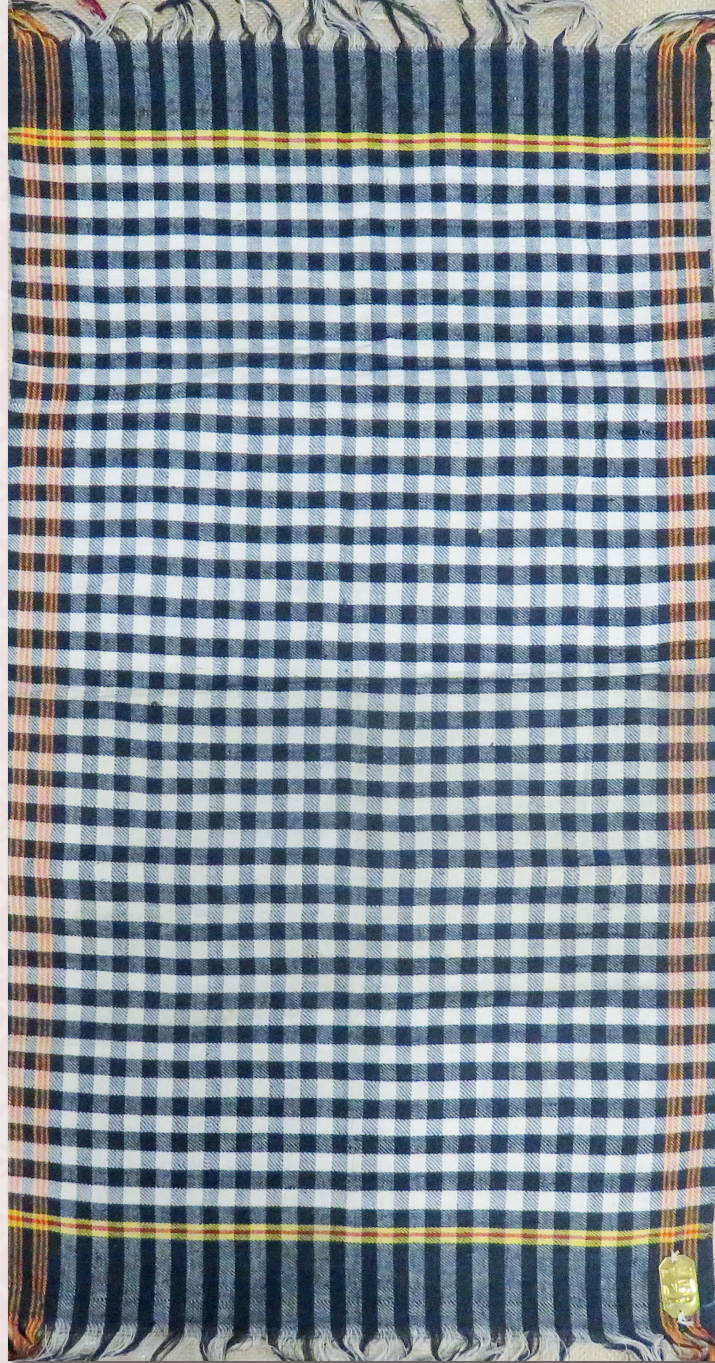

Peşkir, 1930'lu yıllar
Katalog no:YZE 15319-8(E)

Peşkir, 1930'lu yıllar
Katalog no:YZE 6897-12(E)

Peşkir, 1930'lu yıllar
Katalog no:YZE 6906-13(E)

Yastık Yüzü (Kırlent), 1930'lu yıllar
Katalog no: YZE 6922-14(E)

Peşkir, 1930'lu yıllar
Katalog no: YZE 6857-15(E)

Peştamal, 1930'lu yıllar
Trabzon
Katalog no: YZE 6889-17(E)

Beledi Dokuması, 1930'lu yıllar
Tire, İzmir
Katalog no: YZE 17812-20(E)

Kilim, 1930'lu yıllar
Katalog no: YZE 6862-23(E)

Örme Çorap, 1930'lu yıllar
Katalog no: YZE 6840-27(E)

Keçe Patik, 1930'lu yıllar
Katalog no: YZE 6881-29(E)

Kolan Dokuma, 1930'lu yıllar
Katalog no: YZE 6847-34(E)

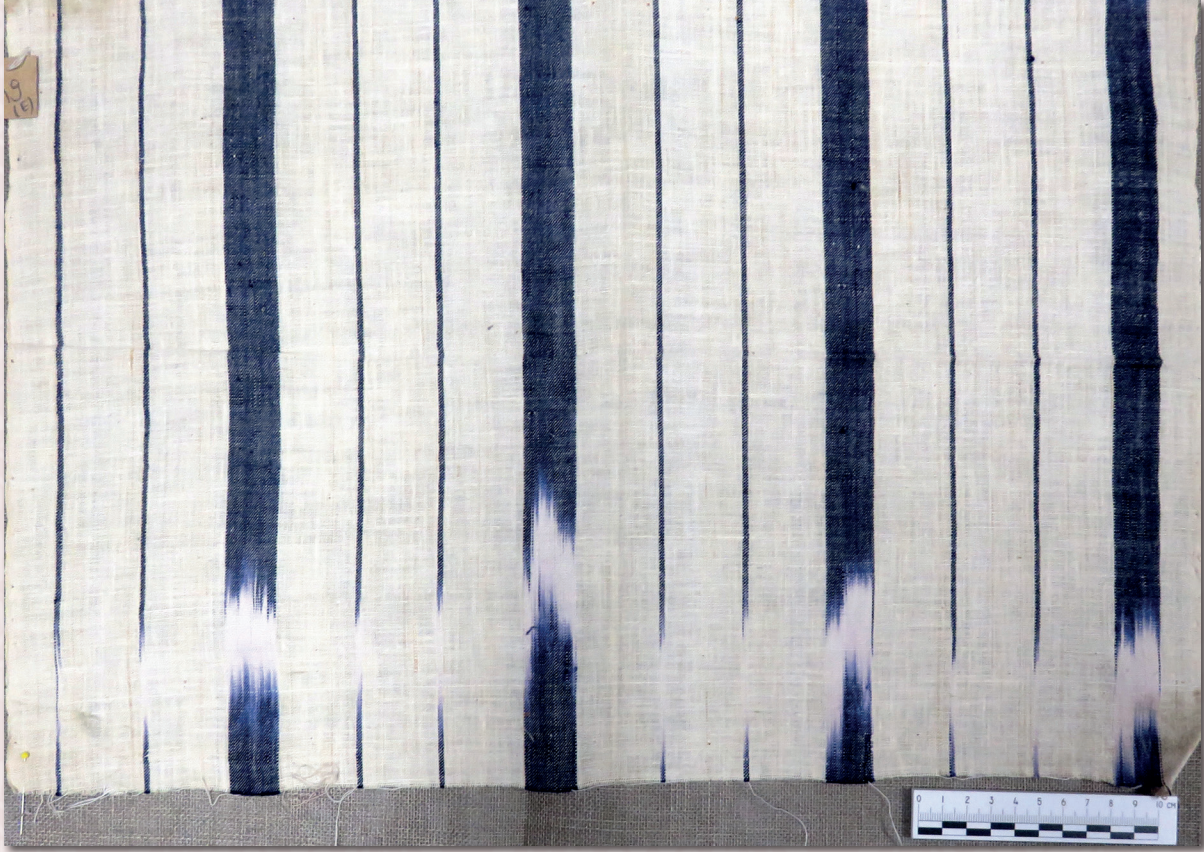
Kolan Dokuma, 1930'lu yıllar
Katalog no: YZE 6844-35(E)

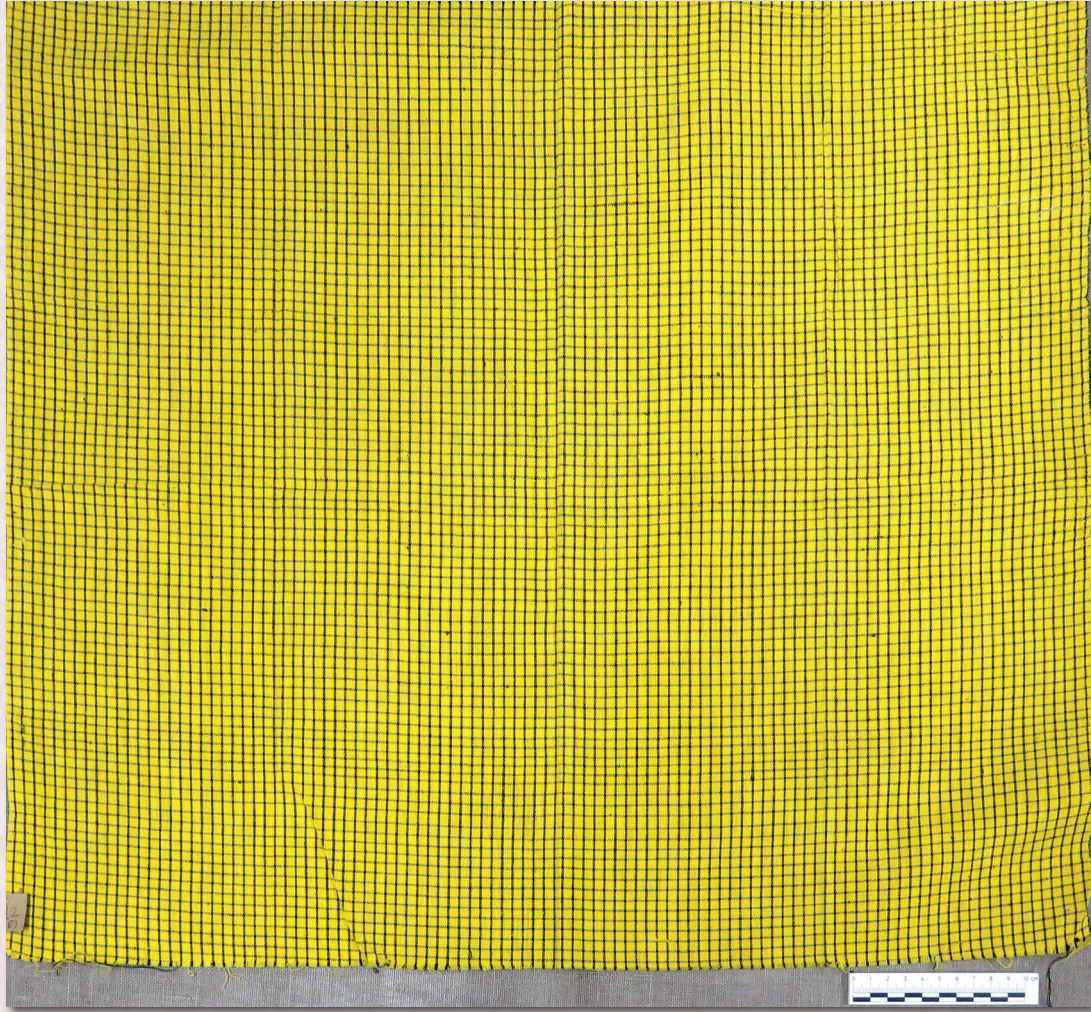
İşlemeli Dokuma, 1930'lu yıllar
Katalog no: YZE 6926-37(E)

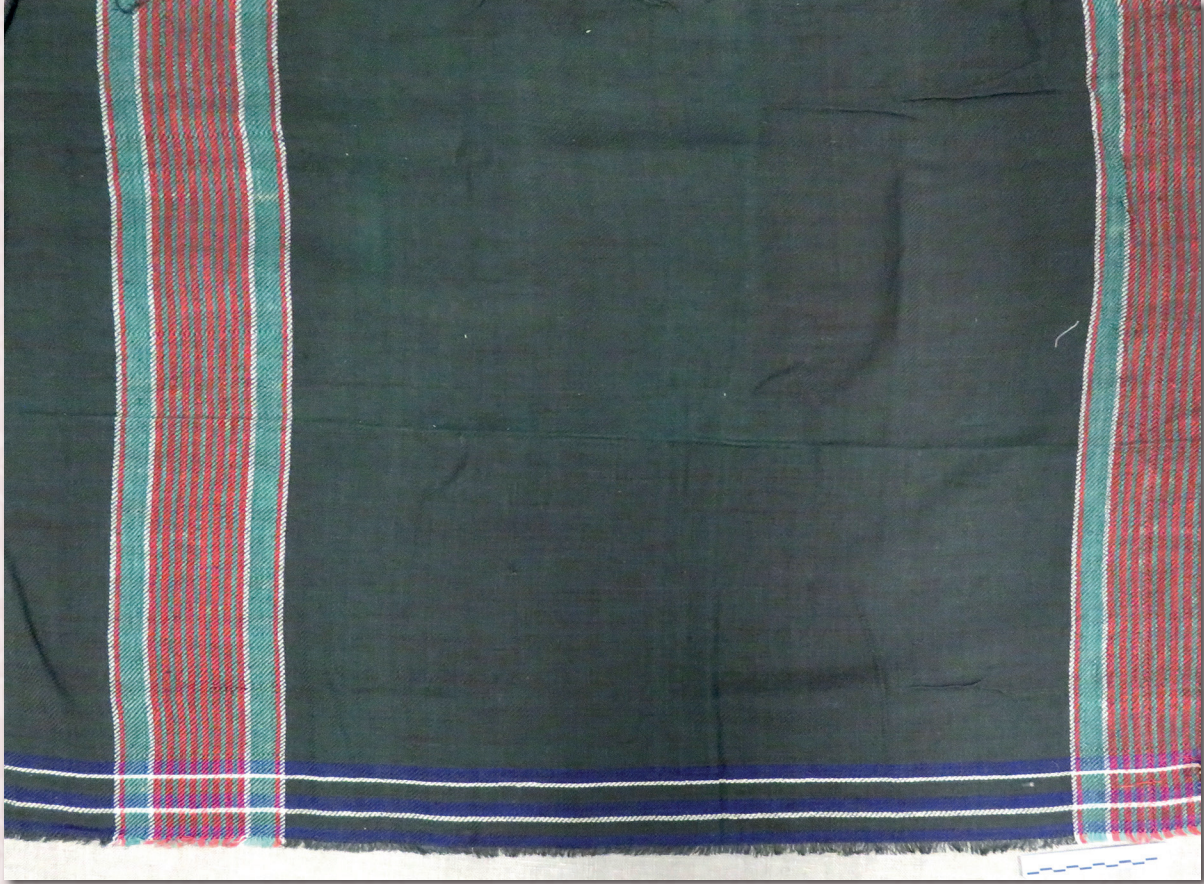
Peştamal, 1930'lu yıllar
Katalog no: A3 (E)

Düz Dokuma (İkat Tekniği), 1930'lu yıllar
Katalog no: A9 (E)

Düz Dokuma, 1930'lu yıllar
Katalog no: A12 (E)

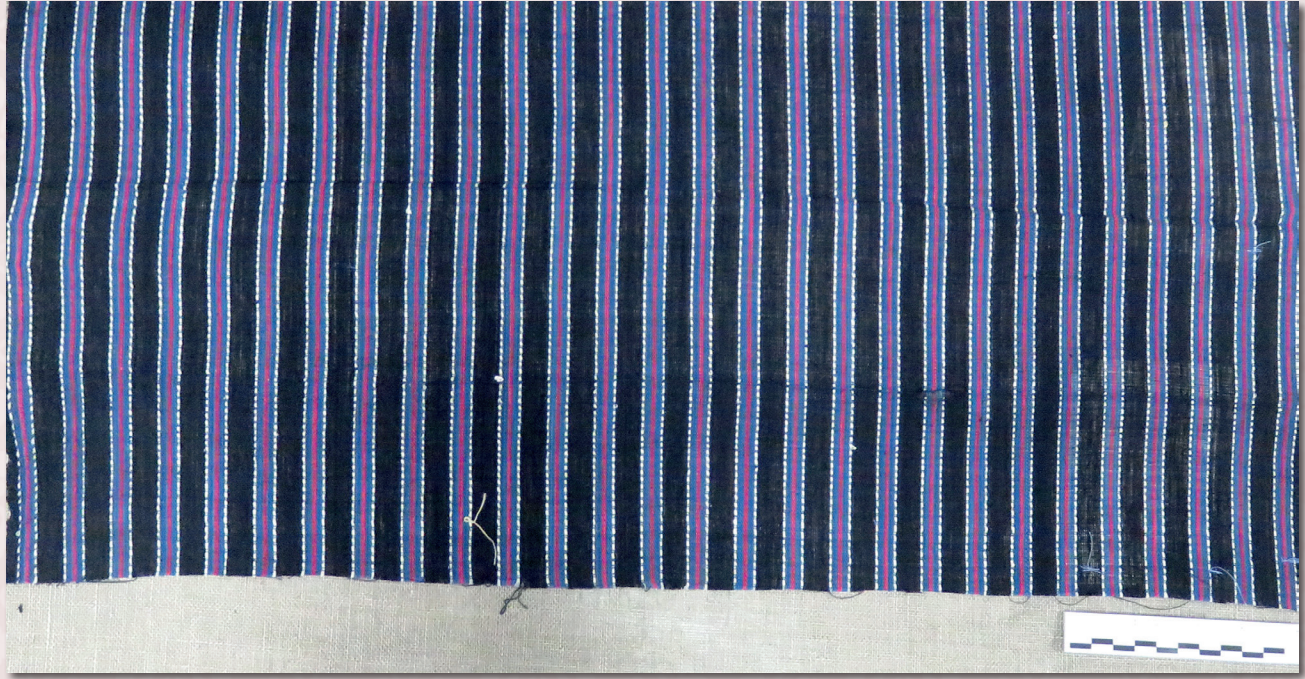
Puşı, 1930'lu yıllar
Katalog no: A24 (E)

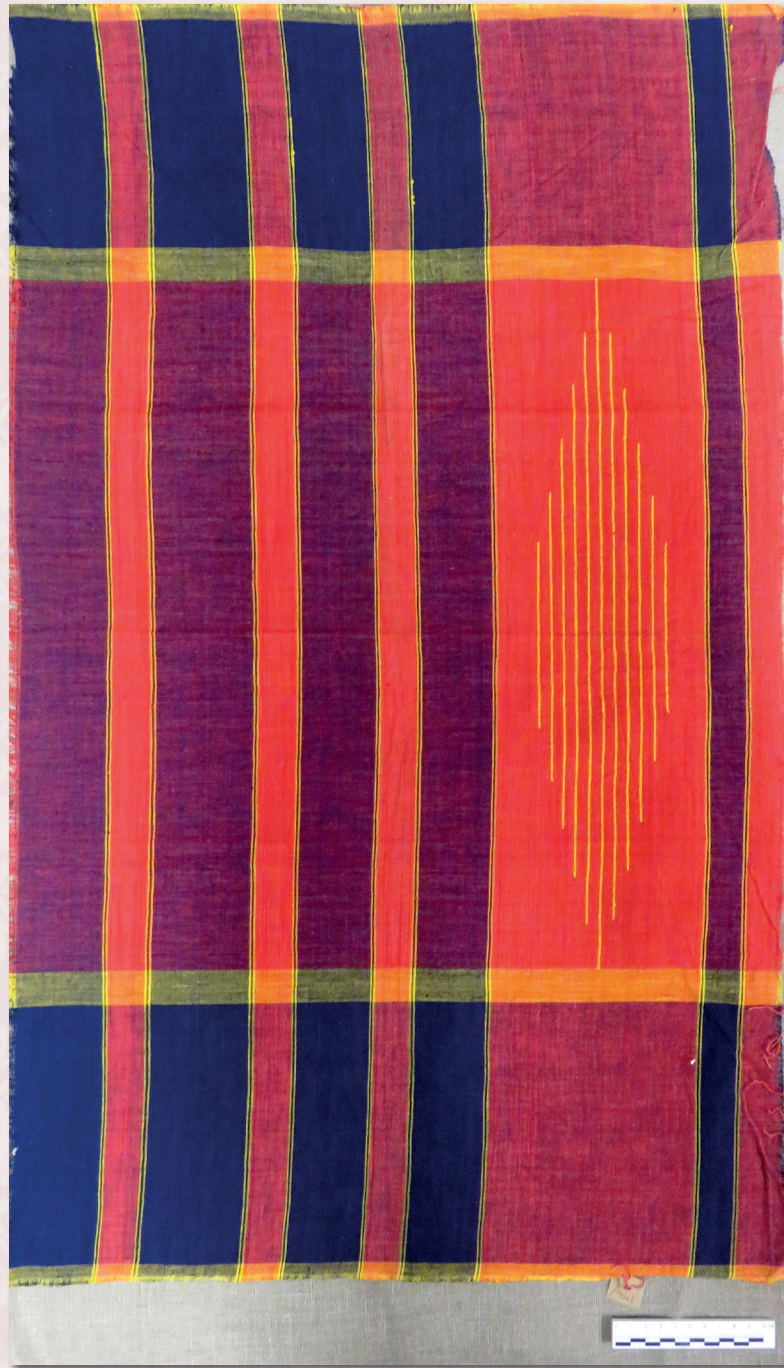
Armürlü Dokuma, 1930'lu yıllar
Katalog no: A26 (E)

Armürlü Dokuma, 1930'lu yıllar
Katalog no: A27 (E)

Boncuklu Dokuma, 1930'lu yıllar
Katalog no: A36 (E)

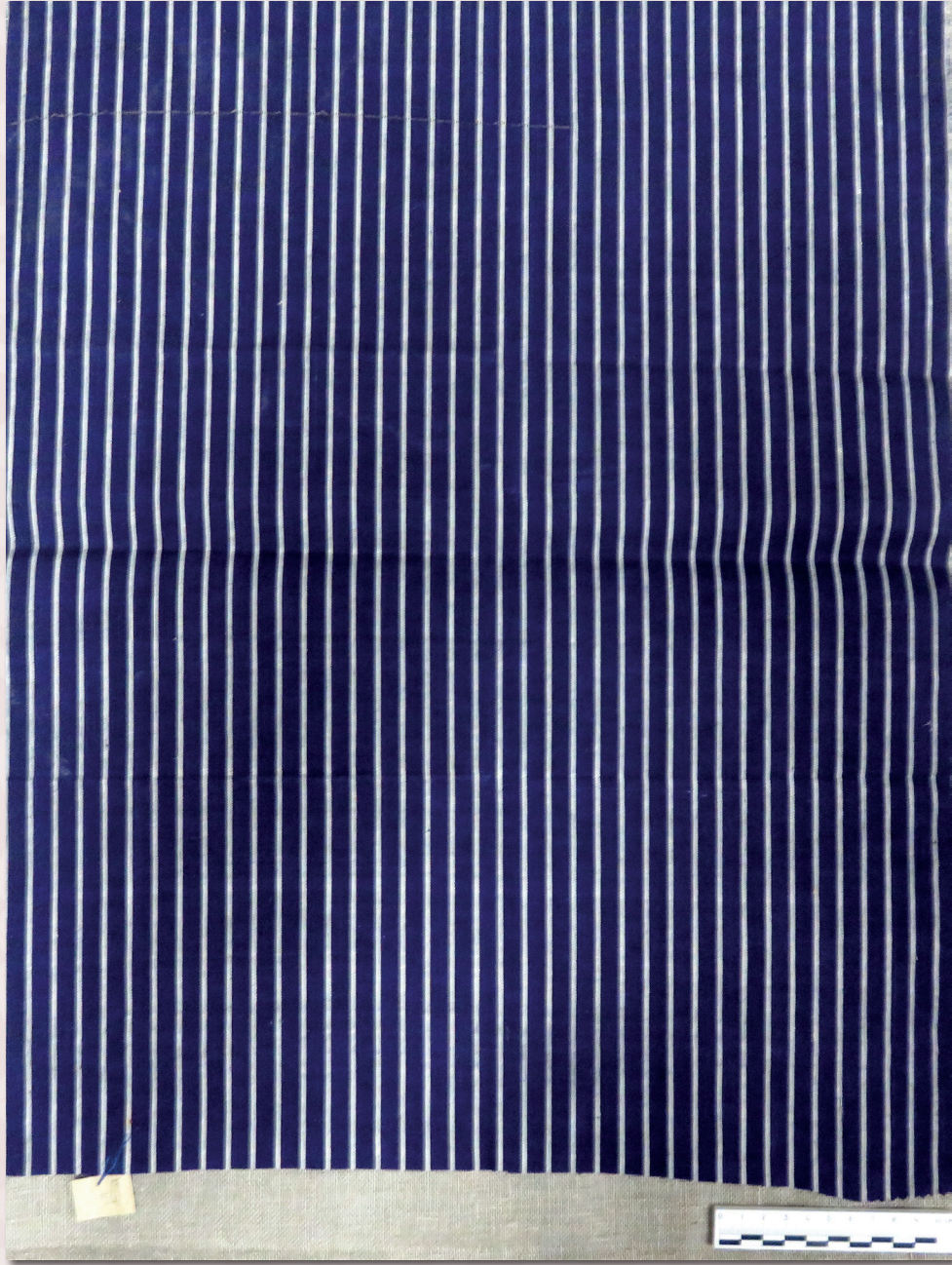
Ön Bezi, 1930'lu yıllar
Katalog no: A41 (E)

Düz Dokuma (Yatak Yüzü), 1930'lu yıllar
Katalog no: A43 (E)

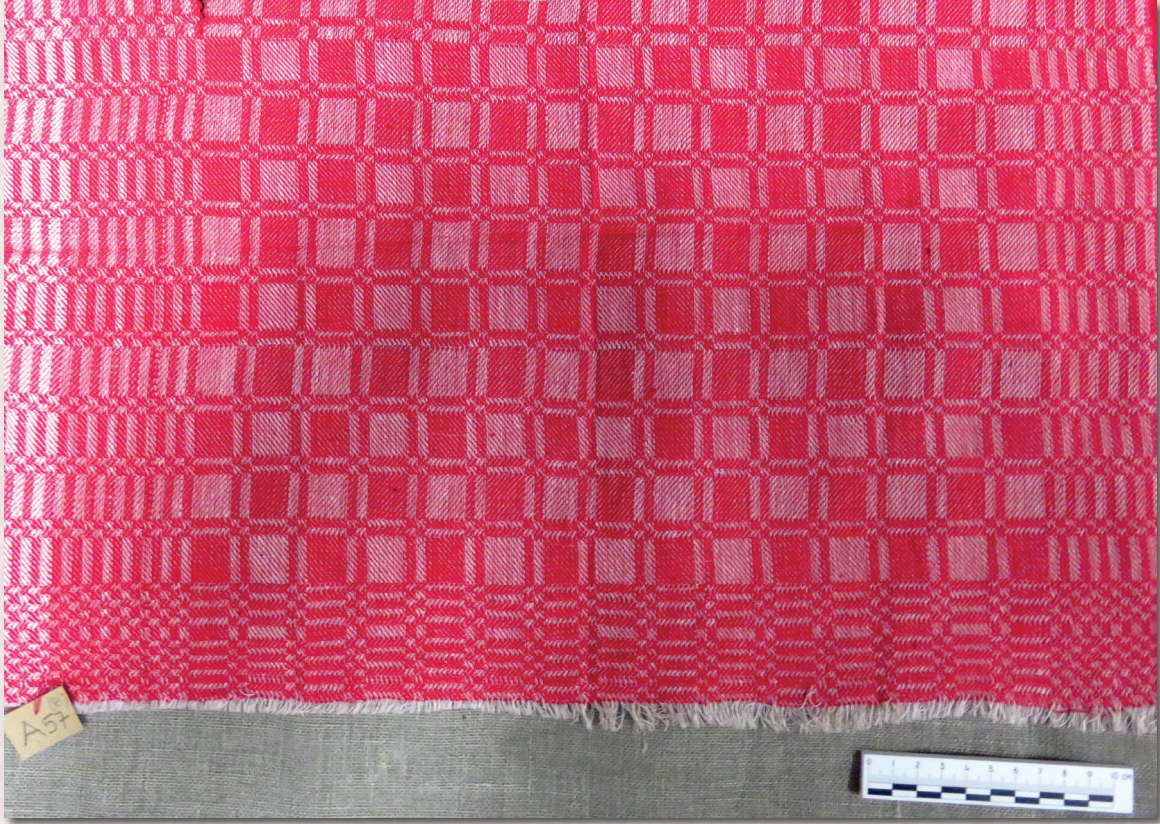
Armürlü Dokuma, 1930'lu yıllar
Katalog no: A47 (E)

Düz Dokuma (Kutnu), 1930'lu yıllar
Katalog no: A54 (E)

Kareli Düz Dokuma, 1930'lu yıllar
Katalog no: A55 (E)

Düz Dokuma (Dimi Örgü), 1930'lu yıllar
Katalog no: A57 (E)

Havlu, 1930'lu yıllar
Katalog no: A60 (E)

Düz Dokuma (Giysilik, Dimi Örgü), 1930'lu yıllar
Katalog no: A70 (E)

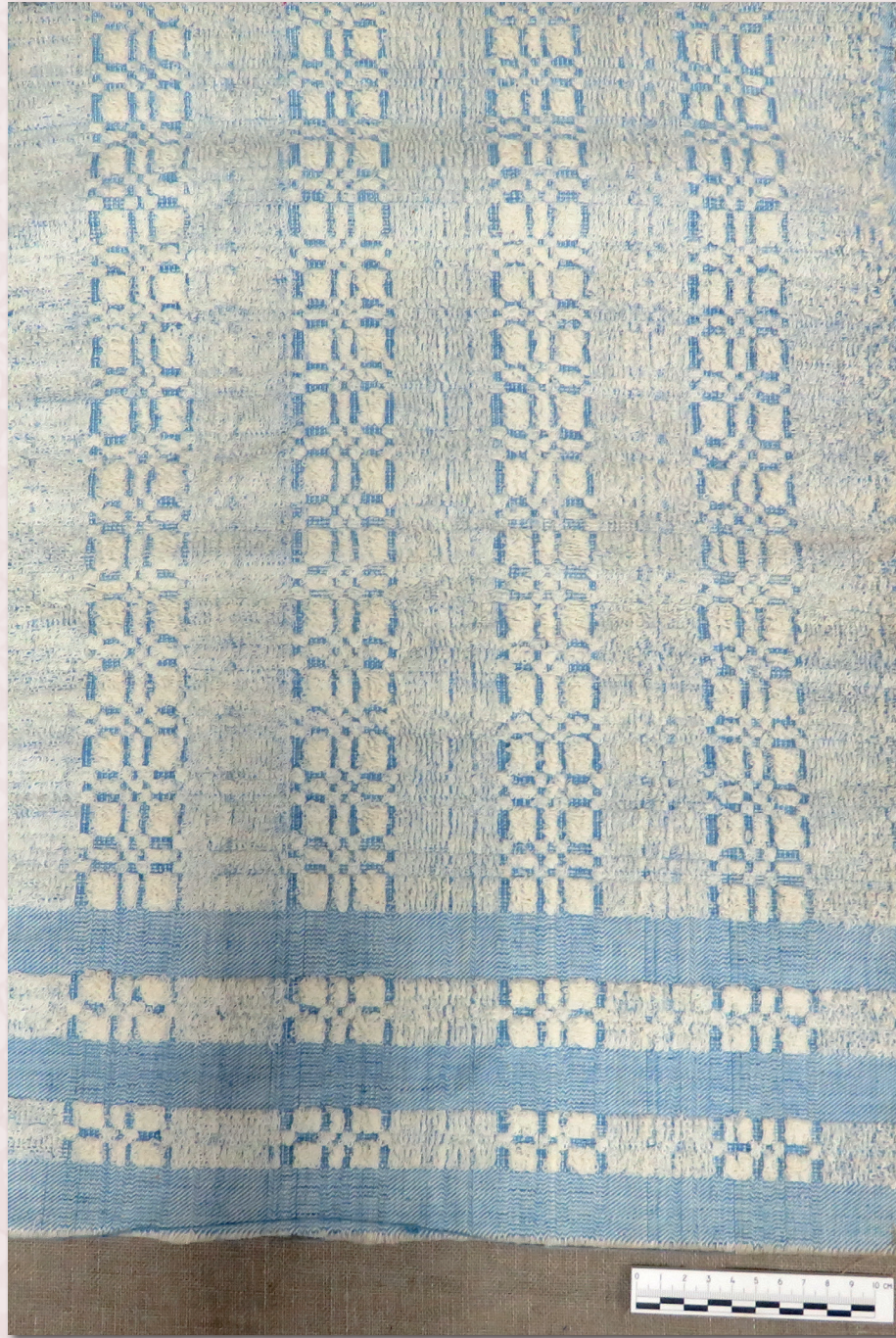
Kareli Düz Dokuma, 1930'lu yıllar
Katalog no: A77(E)

Mendil, 1930'lu yıllar
Katalog no: A61 (E)

Düz Dokuma (Giysilik, Dimi Örgü), 1930'lu yıllar
Katalog no: A91 (E)

Havlu, 1930'lu yıllar
Katalog no: A97 (E)

Kuşak, 1990'lı yıllar
Azdavay, Kastamonu
Katalog no: B1 (E)

Peşkir-Kargı Bezi, 1990'lı yıllar
Çorum
Katalog no: B6 (E)

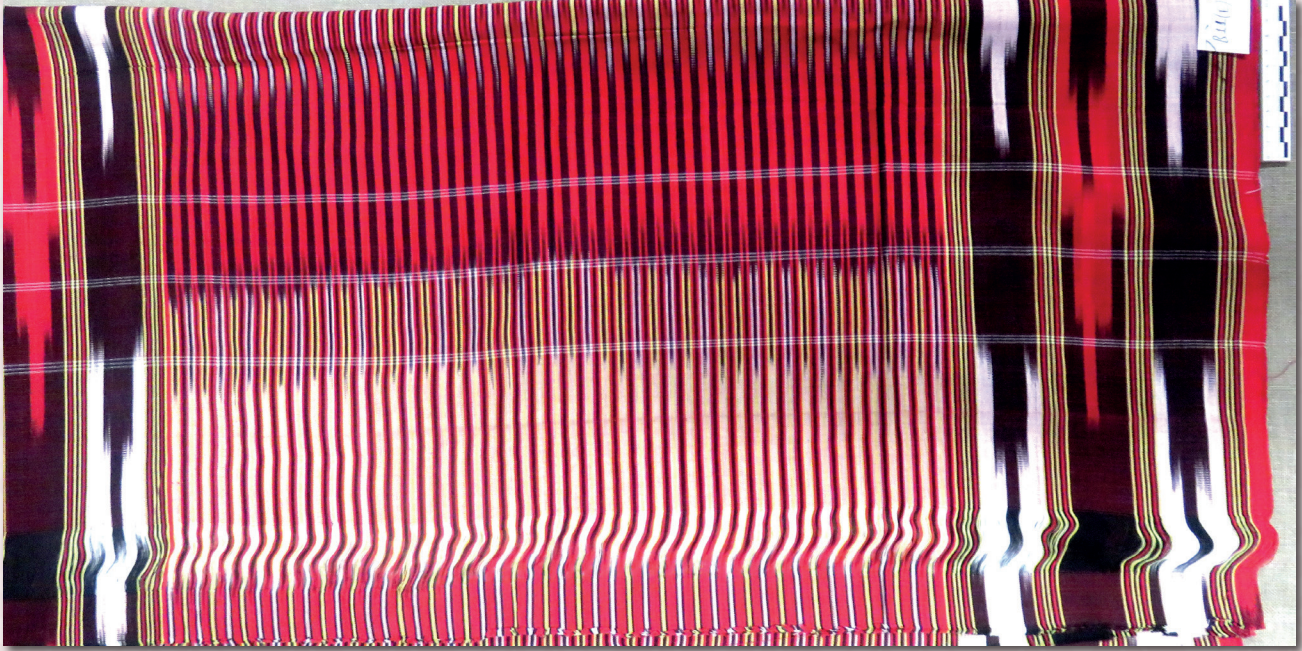
Peşkir-Kargı Bezi, 1990'lı yıllar
Çorum
Katalog no: B7 (E)

Ön Bezi, 1990'lı yıllar
Azdavay, Kastamonu
Katalog no: B9 (E)

Kuşak, 1990'lı yıllar
Kastamonu
Katalog no: B10 (E)

Makaslı Keşan, 1990'lı yıllar
Trabzon
Katalog no: B11 (E)

Kadın Gömlek, 1990'lı yıllar
Boyabat
Katalog no: B12 (E)

Boyabat Çemberi, 1990'lı yıllar
Boyabat
Katalog no: B13 (E)

Kuşak, 1990'lı yıllar
Sinop
Katalog no: B14 (E)

Ön Bezi, 1990'lı yıllar
Azdavay, Kastamonu
Katalog no: B15 (E)

Peştamal, 1990'lı yıllar
Trabzon
Katalog no: B16 (E)

Ön Bezi, 1990'lı yıllar
Azdavay, Kastamonu
Katalog no: B18 (E)

İşlemeli Örtü, 1990'lı yıllar
Bayburt
Katalog no: B27 (E)

Kargı Bezi, 1990'lı yıllar
Çorum
Katalog no: B31 (E)

Düz Dokuma (Çarşaflık), 1990'lı yıllar
Merzifon
Katalog no: B33 (E)